

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

مدرسه علمیه کوثر قزوین

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

خانواده سالم از منظر قرآن و احادیث

استاد راهنما:

سرکار خانم سیده منیر سیدتقی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای دکتر هادی فنایی (زید عزه)

پژوهشگر:

فاطمه اسماعیلی

سال ۱۳۹۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

حمد بی‌بدایت و سپاس بی‌نهایت، سزاوار و شایسته ذاتی است که جهان تاریک را به انوار
دانش روشن و صفحات قلوب را به ضیای معرفت، مزین نمود و درود فراوان بر سرور کائنات و
خاتم الانبیاء حضرت محمد ﷺ و بر خاندان مطهر و عترت پاکش حضرت فاطمه زهرا علیها السلام و
ائمہ دوازده گانه علیهم السلام.

تقدیم

به محضر ارزشمند پدر و مادر عزیزم به خاطر همه تلاش‌های محبت‌آمیزی که در دوران مختلف زندگی‌ام انجام داده‌اند و با مهربانی چگونه زیستن را به من آموخته‌اند.

و همسر مهربانم به پاس قدردانی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محیطی سرشار از سلامت، امنیت و آرامش برای من فراهم آورد و همراه و همگام من بوده است که در سایه همیاری و همدلی او به این منظور نائل شدم.

تقدیر و تشکر

اساس همه شرائع آسمانی شکر منعم است، از این جهت بر خود لازم می‌دانم بعد از حمد و شکر خدای مهربان که توفیق داد این اثر به پایان برسد؛ مراتب تقدیر و تشکر خود را از استاد راهنمای گرامی و از تمامی عزیزانی که در طول انجام این اثر مرا یاری کرده‌اند، اعلام دارم. همچنین از همسر که در تدوین این نوشته همواره مایه دلگرمی و قوت قلب بودند، کمال تشکر و قدردانی را ابراز می‌نمایم.

- ۱۶- دورانت، ویل، تاریخ فلسفه، ترجمه عباس زریاب، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵.
- ۱۷- رسولی محلاتی، هاشم، زندگانی حضرت فاطمه علیها السلام و دختران آن حضرت، تهران: دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۷.
- ۱۸- ساروخانی، باقر، جامعه شناسی خانواده، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۹.
- ۱۹- سبحانی، جعفر، فروغ ابدیت، ج ۲، قم: انتشارات دفتر تبلیغات، ۱۳۷۵.
- ۲۰- سالاری فر، محمدرضا، خانواده در نگرش اسلام و روان شناسی، چاپ چهارم، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۷.
- ۲۱- شبیدینی و همکاران، محمد، مشاوره خانواده، قم: زمزم هدایت وابسته به پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق علیه السلام، ۱۳۹۱.
- ۲۲- شرفی، محمدرضا، خانواده متعادل، تهران: انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۸.
- ۲۳- صافی، احمد، خانواده متعادل و نامتعادل، تهران: سازمان انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
- ۲۴- طباطبایی، محمد حسن، تفسیر المیزان، مترجم: سید محمد باقر موسوی همدانی، ج ۱۵، چاپ پنجم، قم: دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.
- ۲۵- عارف، محمد، صداقت، قم: زمزم معارف، ۱۳۸۷.
- ۲۶- علاسوند، فریبا، زن در اسلام، چاپ اول، قم: دفتر مطالعات و تحقیقات زنان، ۱۳۹۰.
- ۲۷- عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، تهران: نشر فرهنگ نما، ۱۳۸۸.
- ۲۸- عیسی زاده، عیسی، خانواده قرآنی، چاپ دوم، قم: بوستان کتاب، ۱۳۹۰.
- ۲۹- فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، راه روشن (ترجمه المحجة البيضاء)، ج ۳، چاپ اول، مشهد: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۲.
- ۳۰- قائمی، علی، دنیای بلوغ، تهران: سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۰.
- ۳۱- قرائتی، محسن، تفسیر نور، تهران: مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۷۵.
- ۳۲- قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، ج ۱ و ۲، چاپ دهم، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۴.
- ۳۳- قنادان، منصور، جامعه شناسی مفاهیم کلیدی، چاپ ششم، تهران: آوای نور، ۱۳۸۴.

- ۳۴- کشاورز منش، نسیم، در آشیانه مهر، چاپ دوم، مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۸۸.
- ۳۵- کلینی، محمد بن یعقوب، اصول الکافی، مترجم: محمد باقر کمره ای، ج ۱، ۴، ۵، ۶ و ۱۰، چاپ اول، تهران: انتشارات اسوه، ۱۳۷۹.
- ۳۶- گری، جان، خواسته زن ها و مردها، مترجم: رامین شهبازی، تهران: نقش سیمرغ، ۱۳۸۸.
- ۳۷- متیوس، اندرو، آخرین راز شاد زیستن، مترجم: هانیه حق نبی مطلق، چاپ دوم، تهران: سلسله مهر، ۱۳۸۸.
- ۳۸- مجد، محمد، انسان در دو جلوه: روان شناسی زن و مرد، چاپ دوم، تهران: مؤسسه فرهنگی انتشارات مکیال، ۱۳۸۱.
- ۳۹- محمودیان، حسین، دانش خانواده، چاپ هشتم، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، ۱۳۸۷.
- ۴۰- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمه، مترجم: حمیدرضا شیخی، ج ۱ و ۵، قم: دارالحديث، ۱۳۷۹.
- ۴۱- مرلی، پاتریک، اسرار درونی مردان، مترجم: احمد بیان معمار و علی باقی نصرآبادی، تهران: آینه دانش، ۱۳۹۰.
- ۴۲- مصباح یزدی، محمد باقر، اخلاق در قرآن، ج ۳، قم: انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله، ۱۳۸۸.
- ۴۳- مطهری، مرتضی، نظام حقوق زن در اسلام، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۸۱.
- ۴۴- مظاهری، حسین، اندیشه های ناب: سیمای زن در اسلام، اصفهان: مؤسسه فرهنگی مطالعاتی الزهرا، ۱۳۹۱.
- ۴۵- معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، چاپ چهارم، تهران: راه رشد، ۱۳۹۲.
- ۴۶- مکارم شیرازی و دیگران، ناصر، تفسیر نمونه، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۹.
- ۴۷- موسوی غروی، محمد جواد، مبانی حقوق، اصفهان: جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۶.
- ۴۸- نیکو برش، فرزانه، هجرت کریمه: بررسی دوران امام رضا علیه السلام و علل هجرت حضرت معصومه علیها السلام، قم: فجر ولایت، ۱۳۸۱.
- ۴۹- نیلی پور، مهدی، مدیریت خانواده، ج ۳، قم: سلسبیل، ۱۳۸۵.
- ۵۰- هالتزمن، اسکات، فوی، ترزا، دی، جرانیمو، رازهای خانواده های خوشبخت، مترجم: علی رضا کاربخش، تهران: نشر رسا، ۱۳۹۱.

منابع عربی:

- ۱- آمدی، عبدالواحد، غررالحکم و دررالکلم، مترجم: محمدعلی انصاری، ج ۱، قم: دارالکتب الاسلامی، ۱۳۸۷.
- ۲- الهمدی، علاءالدین، کنز العمال، ج ۱۶، بیروت: مؤسسه الرساله، ۱۴۱۳ ق.
- ۳- بن ماجه، محمد بن یزید، سنن ابن ماجه، ج ۱، چاپ اول، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۲۱ هـ
- ۴- ابن شعبه الحرانی، حسن بن علی، تحت العقول عن آل الرسول ﷺ، ترجمه بهراد جعفری، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۰.
- ۵- بخاری، محمد بن اسماعیل، صحیح بخاری، بیروت: دارالکتب العربی بی تا.
- ۶- حر عاملی، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۱۴، ۱۵ و ۲۱، چاپ دوم، قم: آل البيت ﷺ، ۱۴۱۴ هـ ق.
- ۷- حلی، حسن بن یوسف، مختلف الشیعه، ج ۷، قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.
- ۸- _____، تذکره الفقهاء، ج ۲، قم: مؤسسه آل البيت، ۱۱۴۴ ق.
- ۹- خمینی، روح الله، تحریرالوسیله، ج ۲، قم: دارالکتب العلمیه مؤسسه مطبوعاتی اسماعیلیان، بی تا.
- ۱۰- راغب اصفهانی، حسین بن محمد، مفردات الفاظ قرآن، ج ۱، قم: دارالقلم، ۱۴۱۶ هـ ق.
- ۱۱- شعیری، تاج الدین (محمد بن محمد)، جامع الأخبار، ج ۱، نجف اشرف: المطبعه الحیدریه، بی تا.
- ۱۲- شوکانی، محمد، نیل الاوطار، ج ۶، بیروت: دارالجلیل، بی تا.
- ۱۳- صدوق، محمد بن علی ابن بابویه، من لا یحضره الفقیه، تحقیق: علی اکبر غفاری، ج ۲، تهران، بنیاد فرهنگ اسلامی، بی تا.
- ۱۴- _____، الهدایه، چاپ اول، قم: ناشر مؤسسه امام هادی ﷺ، ۱۴۱۸ هـ ق.
- ۱۵- طبرسی، فضل بن حسن، تفسیر مجمع البیان، ج ۱۰، تهران: انتشارات ناصر خسرو، ۱۳۷۶.

- ۱۶- طوسی، محمد بن حسن، مکارم الاخلاق، مترجم: سید ابراهیم میر باقری، ج ۲، تهران: انتشارات فراهانی، ۱۳۶۵.
- ۱۷- قرطبی، محمد بن احمد، تفسیر قرطبی، ج ۱۷، بیروت: دارالکتب العلمیه، سال ۱۴۲۰.
- ۱۸- قمی، ابو جعفر محمد بن علی بن حسین ابن بابویه، الخصال، تصحیح و تعلیق: علی اکبر غفاری، ج ۱، قم: مؤسسه النشر الإسلام، ۱۳۶۲.
- ۱۹- کلینی، محمد بن یعقوب، فروع الکافی، ج ۵، بیروت: دار الاضواء، ۱۴۰۵.
- ۲۰- مجلسی، محمدباقر بن محمد تقی، بحارالانوار، ج ۲۳، ۴۳، ۵۰ و ۷۴، چاپ سوم، بیروت: مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۳ ق.
- ۲۱- میبدی، ابوالفضل رشید الدین، تفسیر کشف الاسرار و عدة الابرار، ج ۶، تهران: کیهان اندیشه، ۱۳۵۷.
- ۲۲- نوری طبرسی، میرزا حسین، مستدرک الوسائل، ج ۱۴ و ۱۵، چاپ دوم، قم: موسسه آل البيت لاحیاء التراث، ۱۳۶۸.
- ۲۳- ورام، مسعود بن عیسی بن ابی فراس، تنبیه الخواطر و نزهة النواظر المعروف بمجموعه ورام، تهران: چاپ علی اصغر حامد، ۱۳۷۶.

پایان نامه‌ها:

- ۱- نجاریان، فرزانه، «عوامل مؤثر بر کارآیی خانواده: بررسی ویژگی‌های روانسنجی مقیاس سنجش خانواده»، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، بی تا.

مقالات:

- ۱- بیل، مک کین، مقاله «تأملی درباره خانواده تک فرزندی»، ماهنامه سیاحت غرب مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما، شماره ۶، آذرماه ۱۳۹۲.
- ۲- شاکری، صدیقه، «زندگانی حکیمه خاتون»، مجله‌ی انتظار موعود، پاییز ۱۳۸۶، شماره ۲۲.

- ۳- قدسی، محمد، اسماعیل، بلالی و سعید، عیسی زاده، «بازدارنده‌ها و تسهیل کننده‌های اقتصادی و اجتماعی طلاق»، نشریه جامعه شناسی و علوم اجتماعی، مطالعات راهبردی زنان، پاییز ۱۳۹۰ش، شماره ۵۳.
- ۴- معاونت پژوهش گروه روانشناسی، «تقویت نظام خانواده و آسیب شناسی آن»، چاپ اول، قم: مرکز انتشارات موسسه پژوهشی امام خمینی(ره)، بهار ۱۳۸۶.
- ۵- ملکوتی نیا، علی، مقاله: «آسیبهای اخلاقی کاهش جمعیت فرزندان»، ماهنامه مبلغان، شماره ۱۸۱.